

Angereds kyrka

57.7868, 12.1011

Angereds kyrka byggdes kanske på 1100-talet, men fick genomgå en större till och ombyggnad i slutet av 1700-talet eftersom den gamla kyrkan var då helt förfallen. Texten under altartavlan berättar att: "Denna kyrka såsom nästan ifrån grundvalen förfallen är åter uppförd år 1791 och sedan är hon år 1793 målad samt äfwen år 1794 altaret och altare tavlan inställdes...". Det var egentligen bara delar av murarna som sparades av den gamla kyrkan.

Om det gamla kyrkan vet man att berätta att under danskarnas härjningar i trakten på 1600-talet ska kyrkan bland annat ha använts som stall eller magasin. Pastor Severin Ström berättade i sin beskrivning över Vättle Härad år 1758, "Angereds kyrka räknar sin tid till hög ålder, hon faller snart ned av vanskötsel, om hon inte i tider blir förbättrad". En omfattande ombyggnad var alltså helt nödvändig.

På utsidan av den södra kyrkmuren hänger en vapensköld från 1650 över Per Lille och hans maka. När Per Lille avled 1659 var han ståthållare på Älvsborgs slott. Att vapenskölden finns på utsidan, och dessutom är välbevarad beror på att här tidigare fanns ett gravkapell, och skölden liksom graven var alltså skyddade av väder och vind.

Och inne i kyrkan, under läktaren på den norra långhusväggen står Lars Jönsson Hägers gravhäll. Under en inventering av kyrkan på 1830-talet misstolkades dock bilden som föreställer Häger med familj, och man trodde att det var apostlar som var avbildade, trots att de endast var tio stycken varav en kvinna med schallett och två små barn!

1793 försågs innertaket med en, som det stod "blåmålad skyad himling" av målaren Matthias Hasselberg, som också skapat läktarbarriärens målningar föreställande Kristus och de apostlarna. Takmålningarna överkalkades senare, men vid en restaurering på 1930-talet togs de åter fram.

Kyrkans predikstol är daterad till 1600-talet, men ska ha förbättrats av målaren Hasselberg, som även skapade en altartavla. Den tavla som nu finns i altaruppsättningen är från 1794. Tavlan med Jesus på korset är från slutet av 1600. Dessa två bytte plats vid senaste restaureringen 1991. Samma år fick kyrkan också tillbaka det unika kvinnoaltare som lånats ut till historiska museet på slutet av 1800-talet.

Sakristian är tillbyggd på 1920-talet.

I början av 1960-talet renoverades bland annat takmålningarna, altaret och predikstolen samtidigt som nya bänkar sattes in. Likaså renoverades vapenhus och sakristia.

På 1860-talet beställdes ett orgelharmonium från Paris genom C Wilckerling Musikalie Instrument Handel, och för att få plats med denna byggdes läktaren om. Redan i början av 1880-talet ersattes orgelharmoniumet med en "riktig" orgel byggd av Molander & co i Göteborg. I början av 1990-talet fick kyrkan en ny orgel från Tostareds kyrkorgelfabrik. Då fick också kyrkan ny färgsättning som följde de färger kyrkan hade i slutet av 1700-talet.

Årtalet 1971, som står över koringången anger det år då kyrkan genomgick en renovering.

Källor:

Pdf: "Angereds kyrka - Inventering Göteborgs kyrkobyggnader, Rapport 6". Jan Westergren. ISSN: 1403-8153

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister